

Vzorová hodina občanské nauky
pro 2. stupeň ZŠ

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

Náš milý spolupracující pedagogu,

děkujeme, že této hodině věnujete svůj čas a energii. Vážíme si toho.

Níže najdete základní metodiku samotného vyučování. Po popsaných aktivitách k právům dítěte by měl následovat domácí online úkol, který by děti měly vypracovat se svými rodiči. Ty děti, které nemají doma přístup k PC, dostanou od Vás test vytištěný. Po odevzdání ho bude třeba vložit do systému. Předpokládáme, že počet žáků bez PC nebude tak vysoký. Každé dítě, které test vyplní, získá od MPSV dárek – poukázku na audioknihu. Poprosíme Vás tedy také o jejich distribuci poté, co Vám zašleme odpovídající množství.

Uvědomujeme si, že bez Vás – učitelů – by to nešlo. Doufáme, že si hodinu se svými žáky užijete a oni pochopí, že mají mnoho práv, která mohou prosazovat.

Děkujeme a jsme připraveni Vám s čímkoliv poradit.

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

► Pomůcky, které budete v hodině potřebovat:

- Papír A4 s nápisem NEVÍM – 1 ks, ANO – 1 ks, NE – 1 ks
- Provázek – délka přes celou delší stranu učebny
- Pracovní list lektor – 1 x
dále dle počtu žáků
- Pracovní list
- Zkrácená verze Úmluvy o právech dítěte
- Zjednodušená kazuistika Lukáš – v praxi bývají případy složitější, vždy se snahou sociálních pracovníků pomoci dítěti
- Kvíz pro zadání domácího úkolu pro žáky, kteří jej nebudou vypracovávat elektronicky

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

Aktivita č. 1 – „Kde se projevují moje práva?“

Čas: 15 min.

Cíl aktivity: Rozehřátí, dát tématu konkrétnější obsah, ukázat, ve kterých oblastech se téma dětí dotýká.

Průběh aktivity: Aktivita probíhá v prostoru, žáci tedy na začátku vytvoří ve třídě místo.

1. Lektor připraví z provázku na zemi „škálu“, která se vine od jednoho konce místnosti na druhý a jasně vyznačí její střed, který znázorňuje odpověď „NEVÍM“, opačné konce škály jsou označeny jako souhlas a nesouhlas.
2. Lektor pokládá žákům otázky a jejich úkolem je seřadit se na škále podle toho, do jaké míry s výrokem lektora souhlasí nebo nesouhlasí. Existují různé úrovně umístění na škále, například: úplně souhlasím, víceméně souhlasím, spíše souhlasím, nevím, spíše nesouhlasím, víceméně nesouhlasím, úplně nesouhlasím.
3. Po seřazení žáků se lektor snaží rozvinout diskuzi – ptá se studentů, kteří na téma reagují, proč si vybrali tuto možnost a jaký je jejich názor, pak nechá žáky z opačných názorových oblastí na sebe reagovat. Pokud to je možné, do diskuze zasahuje pouze jako moderátor. Neříká žákům, „jak je to správně“.

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

Aktivita č. 1 – Otázky

- Myslím, že bych měl/a mít lidské právo nechodit do školy.
- Pokud o mě někdo rozhoduje, a to včetně státu, měl by se co nejvíce zajímat o můj názor.
- Děti, které jsou zranitelné (například hendikepované nebo z menšin) potřebují větší ochranu a pomoc při bránění svých práv.
- Chodit do školy je lidským právem, které ale pro spoustu dětí na světě není dostupné.
- Ředitel školy mi může zakázat nosit nějaký typ oblečení, když jsem ve škole.
- Dokud nebudu úplně dospělý/á, nemůžu si sám/sama vybrat například to, kam budu chodit do školy.
- Pokud dítě něco ukradne, mělo by být potrestáno jako dospělý, tedy například jít do vězení s dospělými.
- Učitel mi nesmí během vyučování zabavit můj telefon, protože je to mé vlastnictví.
- Pokud s tím rodina souhlasí, mělo by být v pořádku, pokud dítě tvrdě pracuje, například v továrně.
- To, že práva dětí nejsou porušována, je odpovědností státu a nikoho jiného.

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

Aktivita č. 2 – „Hovoříme o právech“

Čas: 20 minut + společné vyhodnocení 5–10 minut, celkem 25 min.

Cíl aktivity: Seznámit se s jednotlivými právy, obsaženými v Úmluvě, zamyslet se nad tím, jak mohl Lukáš situaci řešit.

Průběh aktivity: Aktivita probíhá ve skupinách s Lukášovou kazuistikou, zkráceným zněním Úmluvy a pracovním listem.

Práce s kazuistikou (krátkým příběhem, který je skutečný) představuje reálné situace. Na tomto příběhu budou žáci hledat jednotlivé momenty, kdy došlo k porušení práv Lukáše, chlapce, který se dostal do dětského domova a následně i do výchovného ústavu. Ve skupinách vyplňují žáci pracovní listy a diskutují o kladených otázkách.

Otázky:

- Co se stalo?
- Proč se mu to stalo?
- Jaká práva mohla být porušena?
- Kdo je porušil?

Nezapomeňte na otázky směřující k povinnostem a také možnostem, jak se ozvat:

- Kdy je třeba začít být aktivní?
- Koho je dobré se ptát?
- Kde mohu získat oporu?
- Pokud jsem se neozval jsem povinen přijmout rozhodnutí?

ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE

Domácí úkol – KVÍZ

▶ **Na závěr hodiny je zadán domácí úkol – krátký kvíz, který je třeba vypracovat.**

1. On-line (pro žáky, kteří nemají přístup k PC, je třeba kvíz vytisknout a následně výsledky vložit do systému).
2. Společně se svými rodiči doma.
3. Kvíz má dvě části – jedna vyžaduje odpovědi ano / ne, u druhé existují 1–3 správné odpovědi. Vyhodnocení úkolu provádí na základě výsledků se třídou lektor.

PRVNÍCH 10 000 ŽÁKŮ, KTEŘÍ ÚKOL VYPRACUJÍ, ZÍSKAJÍ OD MPSV DÁREK – POUKAZ NA AUDIOKNIHU!